

Heinrich Rudolph Redecker

**Rector Universitatis Rostochiensis Heinricus Rudolphus Redeker/ I.U.D. P.P. ...
Ad exequias, quas Matronae Clarissimae Margaretha Martens/ Viduus
moestissimus ... Theodorus Suter/ Reipublicae Rostochiensis Consul ... paratas
cupit, Omnes Academiae Cives amanter invitat**

Rostochii: Kilius, 1667

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn770291724>

Druck Freier Zugang

Redeker, H. R.,
in
M. Martens,
uxor. T. Suter.
Rostock, 1667.

21

92.

J. U. D. P. P. Sereniss. Ducis Mechl. Consil.
& Consistorii Ducalis Assessor.

Matronæ Clarissimæ

Viduus moestissimus
 Vir Nobilissimus, Consultissimus &
 Prudentissimus

Hodierno die, in aede Jacobæâ, paratas cupit,
Omnes Academiæ Cives amanter
invitat.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Acad. Typ. 1667.

Salutem!

Nter elegantiora ornamenta, quæ sequiorem sexum vehementer commendare, atque adeo honestas matronas condignè decorare solent, tria omnium maxime numerantur. *Primum* est, ut Uxor pietatis studium sincerè amplectatur: *Alium*, ut curam suæ familiæ, cujus eam finem leges appellitant, sollicitè habeat: & *Tertium*, ut amorem erga maritum incorruptum & immaculatū servet. *Primum* non solum duntaxat sexui gloriā affert, sed cuicumq; etiā sexui, adeoque hujus & futuræ vitæ felicitatem promittit. Tolle abs homine pietatem, & hominem omni exutum videbis humanitate. Cum ratione rectā, quæ cuicumq; actui, secundum suam convenientiam ac disconvenientiam, laudem aut vituperium inesse dicitur, vitium semper pugnat. Et hoc unicum est, quod vera & non simulata pietas perpetuo intendit, ut peccatum cane pejus & angue fugiat timeatve: hinc Apostolus: *Ineptas & aniles fabulas evita: exerce autem te ipsum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est, promissionem habens vitæ, quæ nunc est, & futura.* In fœminā tamen, tanquam sexu imbecilliori, eo magis laudanda est, quantò huic facilius à scopo recti aberrare communis experientia testatur. Inde Hanna, ob insignem pietatem, quam continuā devotione in domo Dei testata est, immortale hujus sexus decus est, quæ gloriam nunquam intermorituram, sacrā scriptura attestante, promeruit. Nec minus Lydia mercatrix, insigne pariter & perenne pietatis encomium in sacro codice obtinuit. Apostolus etiam ipse Loidem & Eunice[m] propter sinceram pietatem egregiis extollit laudibus. *Secundum*

cundum ornamentum matronarum ipsam curam familiaris rei re-
 spicit, & ipsis foeminis eò majorem acquirit laudem, quo ex-
 quisitius colum & lanam tractant, & illuc operam omnem im-
 pendunt suam, ut omnia rite & rectè in domo procedant. Mari-
 bus equidem, quibus sublimiorem sollicitudinem natura ipsa
 injunxit, nullum decus ex colo & lanâ, quam foemineum in-
 morem tractant, acquiritur, quin potius Sardanapalo extremo
 vitio vertatur, quod inter mulierculas desidens foeminea etiam
 subierit munia: sed foeminis omninò in gloriâ vertitur, quoti-
 ens publica negotia procul habent, & quod domi est curant.
 Hinc honesta foemina ingenuæ matris familias titulū jure meri-
 to etiam post fata obtinet, quando illud, quod suarū est partiū,
 strenuè agit. *Tertium* quod exornat uxorem, est sincerus erga
 maritum amor, qui eo firmiores debet habere radices, quò ma-
 gis divini & humani juris consortium ex maritali conjunctione
 oritur. Uti enim societas conjugalis est bonorum & arum-
 narum communicatio, ita fides & amor conjugalis, quo uxor
 suum prosequitur maritum, debet esse intemeratus, sine simu-
 latione, aut coactione, candidus & spontaneus: sine morosita-
 te & fastidio, svavis & jucundus; sine suspicionibus & pleonexia
 sincerus & immaculatus. Hasq; virtutes, quæ honestam ma-
 tronam ornant, omnium elegantissimè complectitur *Paul. 1. Tim.*
2. ex quibus etiam uxor prudens donum Dei appellatur Prov. 19.
vers. 14. Tale autem donum Dei cælitus Viro Nobilissimo, Amplis-
simo & Consultissimo Domino THEODORO Suteri / Consuli hujus
urbis gravissimo, amico & fautori nostro singulariter honorando &
conjunctissimo obtigit, quando ante viginti præter propter annos
foeminam Clarissimam & Honestissimam MARGARETHAM Mar-
tens/ matronam edecumata pietatis, Deo sic providente, nuptia-
 li vinculo sibi sociavit, cui hodiè, non sine magno dolore & ani-
 mi perturbatione, ultimum decernit honorem, & justa solvit.
 Incredibilis certè & peracerbus optimum maritum, jam vidu-
 um moestissimum, hic afflixit luctus, qui cor ipsum penetrat,

quando conjugale vinculum, quod cum dulcissimā suā con-
 juge sanctum & inviolabile servavit ruptū esse, eamq; de vita &
 statione suā decessisse intellexit, quam fidissimam pariter & sva-
 vissimam habuit vitæ fortunarumque comitem, familiæ suæ co-
 lumnā, & veræ pietatis ac probitatis exemplum. Merito itaq;
 & nobis conservanda & posteritati etiā commendanda est me-
 moria primariæ hujus matronæ. Non enim virorum tantum
 post mortem decens est & decora laudatio; sed & sæminis, quas
 inter hæc singularis animi dotibus fulgidissima fuit, & vera mar-
 garita, iusta facienda sunt. *Prognata autem est Fœmina hac lectis-
 sima ex honestissimis parentibus, & quidem mense Maio Anno 1610.
 adeoq; quinquaginta septem in hac ærumnosâ mundi palastra absolvit
 annos. Pater ipsi erat Vir Spectatissimus CONRAD Martens
 Civis hujus Reip. honoratus, & mercator eximius, Mater au-
 tem Honestissima fœmina Engel Ferbers. Avum paternum
 habuit virum antiquâ virtute & fide ERHARD Martens Ci-
 vem & Mercatorem inter Stadenfes primarium. Avus mater-
 nus ipsi fuit Hans Ferber/ Civis & Mercator Rostochiensium.
 industrius, qui uxorem habuit virtutum muliebrium encomio
 dignam, Margaretham Dadebicht. His majoribus, honestate ac
 probitate claris, vitam debet pie defuncta, ab iisq; & bonam indolem,
 & virtutum semina traxit, & à primis incunabilis ad pietatem, & o-
 mnem virtutem sexui fœmineo convenientem, postquam sacro bap-
 tismate renata esset, educata est. Cum autem parentum consilio & auxi-
 lio in ipsa adhuc pubertate privata esset, parentum curam & Viricus &
 Tutores ejus fideliter sustinuerunt, adeoq; eam verâ pietate & omni vir-
 tutum genere imbui curarunt. Unde factum, ut, tam ad pietatis culturâ,
 quam ad quæq; honestatis officia assuesceta, honestos amores sibi conciliaret.
 Adeoq; cum annū ætatis decimum nonū impleisset, Vir pruden-
 tissimus DN. JOHANNES Boltzen/ Senator hujus urbis clarus,
 eam honestè ambivit, quocum præviâ maturâ suorum deliberatione 12 d.
 Maij Anno 1629. matrimonium, Deo jubente, consummavit. Fuit
 autem matrimonium illud per duodecim annos suis numeris beatum,
 siquidem*

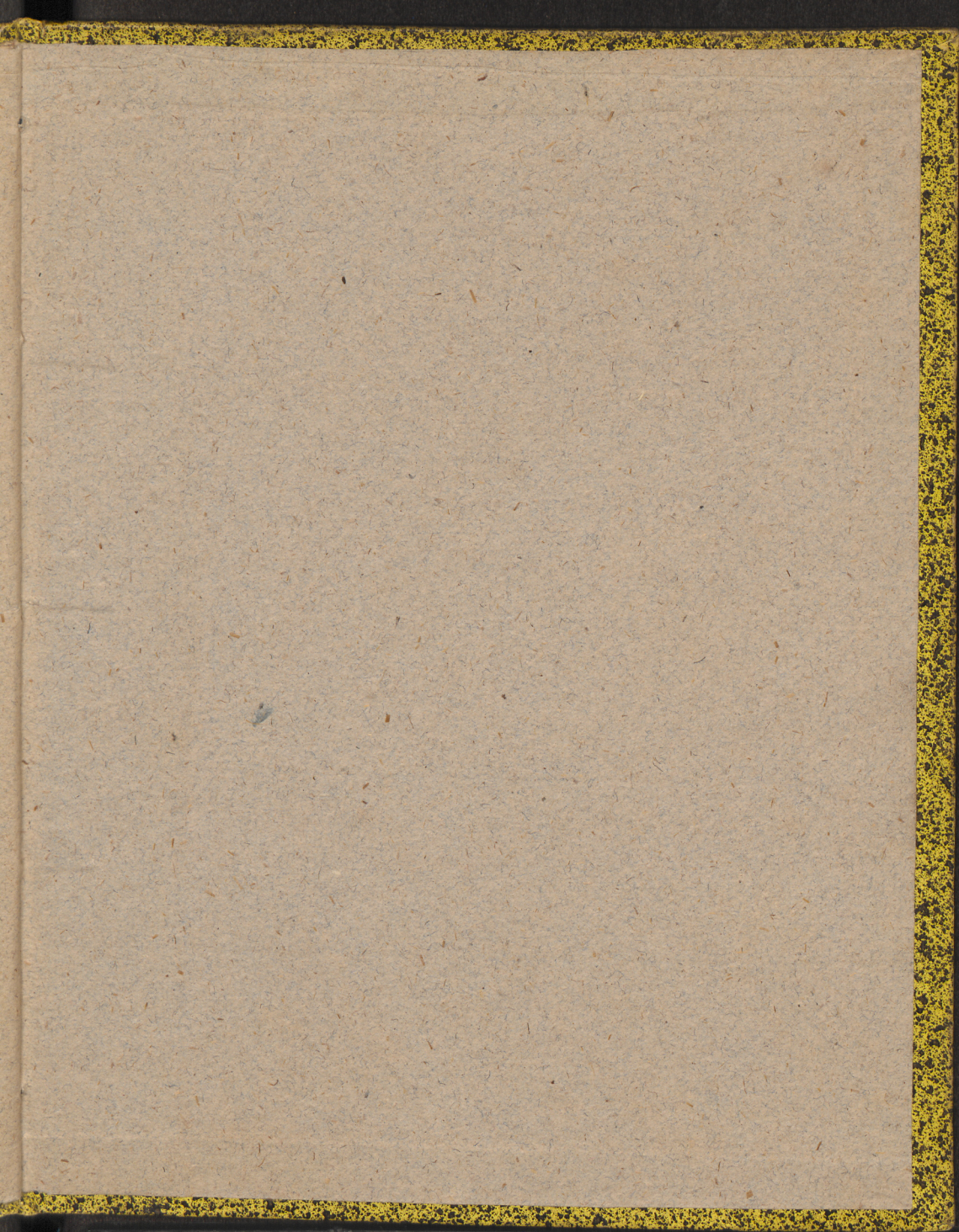
siquidem benedictionem divinam, tum in re familiari, tum in felici li-
 berorum septenario numero, abundè experti sunt conjuges. Ex quibus
 quinq; inverso mortalitatis ordine, non sine maximop. d. dolore & lu-
 etu, ex vitâ hac decesserunt, & ad superiores iverunt. Due autè filia &
 quidem natu maxima, & vavissima Matris funus calidissimis prosequun-
 tur lacrumis, & summo mœrore. Quando autem, prout inconstans
 rerum creatarum status, & perpetua vicissitudo est, i. d. Febr. Anno
 1641. dulcissimo suo orbata est marito, per integrum septennium, ad ex-
 emplum honestissima vidua, viduam egit vitam, adeoq; id cura præ-
 primis habuit, uti liberos ex svavissimo illo matrimonio susceptos,
 quorum quatuor illo tempore erant superstites, ad veram pietatem edu-
 caret, & ad omne virtutis studium fingeret. Constituerat autem vi-
 tam viduam mente castâ continuare, nec ab illa se dimoveri passa fu-
 isset intentione, nisi intellexisset, se solam educationi liberorum, æco-
 nomicis molestiis, & vitæ laboribus sustinendis, non sufficere. Proinde
 Deo sic, pro inscrutabili suâ providentiâ, disponente, fidem secundi ma-
 trimonii Nobilissimo DN. Viduo dedit, & festivitatem nuptialem die
 XV. Febr. Anno 1648. celebravit. Nec fuit hoc matrimonium, impro-
 le licet, suâ destitutum felicitate, tam conjunctissimè enim per viginti
 penè annos vixerunt svavissimi hi conjuges, ut idem nolle & idem
 velle, conspirantibus scilicet animis, magis magisq; amorem conjuga-
 lem indies augeret: eò durior proinde Viduo mæstissimo hic est casus, quò
 mage concors fuit hoc vicennale matrimoniū. Siquidè pio defunctâ,
 qua ad nutum mariti semper paratissima fuit, tanquã altera Sara, Ra-
 bel, & Abigail, pietatem coluit, & curam rei familiaris summâ cum
 diligentia sustinuit, adeoq; bonæ & inculpata matris familias titulum
 omnes apud obtinuit, & ad extremum vitæ halitum tutata est. Quod
 ad liberos prioris matrimonii attinet, qui fuerunt ANNA, MAR-
 GARETHA, ENGEL, CATHARINA, ELISABETH, JOHANN,
 & BERNHARDUS HEINRICUS, illorum prima ANNA fœmina
 decoratissima Anno 1647. desponsata, & eodem anno in matrimoni-
 um elocata est. Civi hujus urbis & cella vinarie conductori honoratio
 Gûngel von Engen/qua tribus nepotibus JOHANNE, GUNTZE-
 LIO, & THEODORO optimam beavit matrem, ex quibus natu

minor, in felici casu, ex hac vita migravit. Natu majores autem
 inter peregrinos, ut olim cives boni evadant, degunt, nec sine lacru-
 mis solertissima avia obitum experientur. Postquam autem hac ANNA,
 evocante Deo, suo privata est marito, cum viro Reverendo & Cla-
 rissimo DN. MICHAELE LAURENTII Ecclesiaste Jacobæo in-
 dustrio die 18. Febr. Anno 1663. secundas inivit nuptias, quæ hæcenus
 benedicente Deo feliciter successerunt, & unâ nepte ANNA MAR-
 GARETHA aviâ exhilararunt. Altera filia MARGARETHA fœmi-
 na prænobilis & omni virtutum fœminearum laude clarissima, Viro
 Nobilissimo & Consultissimo DN. GEORGIO Hegewald U. J.
 D. celeberrimo & Stargardensium Syndico meritissimo, amico
 nostro singulariter colendo & dilecto Anno 1653. matrimoniali fa-
 dere junctæ, hæc dum per Dei gratiam vivit, & jucundo gaudet matri-
 monio, quod Deus octo liberis secundum fecit, quorum primus mortu-
 us in hanc vitam expositus est, reliqui uti JOHANN SALOMON,
 JOHANN GEORG, DANIEL FRIEDRICH, CHRISTIANUS,
 HENRICUS, ANNA MARGARETHA, & JUSTINA CHRI-
 STINA, maximam partem in ipsa infantia vita functi sunt, tres ta-
 men CHRISTIANUS, & due filie, quibus Deus vitam & prospera
 quæq; largiri velit, non sine magno parentum gaudio hæc dum super-
 stant. Filia Tertia p. d. ENGEL, & quinta ELISABETH, nec non filius
 JOHANNES, in primis annis vitam cum morte commutarunt. CA-
 THARINA autem fœmina dum viveret elegantissima Anno 1653.
 mense April. primum viro Spectatissimo BARTHOLOMÆO JU-
 STIN civi & mercatori hujus urbis laudatissimo, matrimonio sociata
 est, quod improle per 34 duntaxat septimanas duravit, marito autem
 illo, quocum alias incundissime vixit, in ipso matrimonii initio extin-
 cto, vidua ad annum usq; 1658. mansit, donec viro Spectatissimo JA-
 COBO Friesen civi & mercatori industrio secundum nuberet.
 Nec fuit illud matrimonium, quamvis alias satis felix, usq; adeo lon-
 gum, quin illa secundo anno, relicta filiola ANNA CHRISTINA, quæ
 tamen brevi post matrem secuta est, ad superiores migraret. Filius
 natu minimus BERNHARDUS HEINRICUS & Matris & Patris
 nunc vidui, unâ cum reliquis superstilibus liberis, curam & affectum
 singu-

singularem impensissimè expertus est, nec minus quod suarum fuit par-
 tium feliciter expedivit, adeoq; ad rectum ductus, eusq; mores incul-
 patos & studia egregia excoluit, ut dignus judicaretur qui ad Acade-
 miam Lipsiensem ablegaretur, ubi etiam incepta studia animosè con-
 tinuavit: sed, Deo sic volente, acutà febre correptus mortalia hæc, in
 ipso ætatis flore, reliquit. Itaque pie defuncta septem liberorum fuit mater
 & tredecim nepotum avia. Vitam ejus ex merito examinare, virtu-
 tesq; ejus & pietatem dignis laudibus extollere si velimus, neutiquam
 intra programmatis censuram continerentur, nec hi quaterniones suf-
 ficerent: si enim probitas, pietas, modestia, castitas & inculpati ejus mores,
 morti sese opponere potuissent, neutiquam pie defuncta ejus per sen-
 sisset spicula, sed incolumis adhuc superesset, erat enim vivum pietatis
 exemplum, quæ Deum verà fide & sincero pectore colebat, proximo, &
 præprimis ejus opem indigenti, promptissimè succurrebat, familia sua
 tanquam laudatissima mater-familias præfulgebat; dies sacros cultui
 divino, profanos autem, post fusas preces, laboribus mancipavit, in-
 lectione sacrorum biblicorum non tantum seipsam delectavit, sed & suos
 domesticos, ut pietati præprimis studerent, semper & sedulo adhortata
 est; Mariti sui optumi, nunc vidui mæstissimi, amorem infucatum sol-
 licite servavit, ad ejusq; nutum omnia paratissimè disposuit: Infortu-
 nia, & miseros casus, quibus Deus sui amantes sæpius affligere solet, præ-
 senti animo sustinuit, seq; ex verbo Dei omnium optime solari no-
 vit, fortunam autem comiter habuit, & honores, quibus Deus eam
 luculentissimè beavit, singulari cum modestiâ amplexa est. Cate-
 rum uti matrona hæc pientissima varias vite humane inter gau-
 dia & tristitiam, prout divina id placuit clementia, experta est vicissi-
 tudines, omnemq; fortune casum aquo animo sustinuit, ita ante de-
 cem septimanas morbus aliquis periculosus, qui ex scorbutico originem
 sumpsit, laudatissimam hanc feminam lecto affixit. Qui morbus cum
 valetudini ejus, & ipsius adeo vite hostis insensissimus videretur, om-
 nem adhibuit Nobilissimus maritus curam, uti hic morbus mature
 expelleretur, adeoq; vir Excellentissimus & Experientissimus DN.
 JOHANNES JACOBUS DOBELIUS Med. D. Prof. Publ. & ur-
 bis hujus Physicus, Collega & amicus noster colendus, ut hostem
 hunc

bunc expugnaret mature advocatus est, qui omnem etiam curam operamve impendit, uti pristina restitueretur sanitati clarissima hac matrona. Verum enim vero morbi supereminens vis reliquam vitam in dubium vocavit, proinde cum in humanis nihil vel consilii vel praesidii amplius superesse videret, se totam ad Creatorem suum, relictis rebus & sollicitudinibus humanis, convertit; adeoque corporis & virium imbecillitas nullatenus animi fortitudinem minuit, quin potius se ad divinam compoeret voluntatem. Ideoque 19. die april. cum vita terminum adpropinquantem sentiret, Virum Pl. Rev: & Ampliss: DN. ENOCHIUM SUANTENIUM SS. Theol. D. & Ecclesiae Jacobae Archidiaconum fidelissimum confessionarium suum ad se vocari iussit, qui serio poenitenti peccatorum remissionem annuntiavit, & porrecto viatico SS. Corporis & sanguinis Jesu Christi, eam Deo, inter fideles preces & solatia, commendavit. Cum autem de die in diem morbi vis, quae medelam omnem respuebat, ingravesceret, die primo Maii placide & pie, uti vixit, obdormivit. Subvolavit anima ejus ex corporis hujus ergastulo in caelum, & rediit ad eum, a quo data & cui piissimis precibus a teneris commendata fuit. Tu itaque Nobilissime vidue, & vos liberi nepotesque, maestissimi, lugete quidem, sed simul modum in luctu ponite. Hactenus conjunx, & hac vestra mater, quae perpetuae laudis memoriam meretur, non est mortua, sed per mortem vita data. Homini enim vita non haec est, sed ad vitam quae aeterna est via. Cur impatienter, inquit Cyprianus, fers subductam, quam credis reversuram: profectio est, quam putas mortem esse. Ferendum est aequo animo quod mutare non possumus, & Deo parendum, qui suo arbitrio omnia in sui nominis gloriam & nostram moderatur salutem.

Huic itaque tam pia Matronae, quae nulli unquam humanitatis officium denegavit, cum hodierno die justa sint solvenda, officii nostri ratio abs nobis postulat, uti Nobilissimo Viduo, tum cognationi & affinitati clarissimae condolentiam contestemur nostram. Ite ergo exequias, ite, quaeso, omnium ordinum viri celebres, & quantum pietati & virtuti debeatis honorata praesentia testamini. P. Rost, sub Sigill. Rect. 10. Maij Anno 1667.

singularem impensissime expertus est, n-
 tium feliciter expedivit, adeoque ad recti-
 patos & studia egregia excoluit, ut dig-
 miam Lipsensem ablegaretur, ubi eti-
 continuavit: sed, Deo sic volente, acuta feb-
 ipso aetatis flore, reliquit. Ita pie defunctus
 & tredecim nepotum avia. Vitam ejus
 tesque ejus & pietatem dignis laudibus e-
 intra programmatis censuram continen-
 ficerent: si enim probitas, pietas, modestia
 morti sese opponere potuissent, neutiq-
 sisset spicula, sed incolumis adhuc super-
 exemplum, quae Deum verà fide & sincer-
 praeprimis ejus opem indigenti, promittit
 tanquam laudatissima mater-familias
 divino, profanos autem, post fusas prece-
 lectione sacrarum bibliorum non tantum
 domesticos, ut pietati praeprimis studeren-
 est; Mariti sui optumi, nunc vidui mæsti-
 licite servavit, ad ejusque nutum omnia
 nia, & miseros casus, quibus Deus sui ama-
 sentis animo sustinuit, seq; ex verbo De-
 vit, fortunam autem comiter habuit; &
 luculentissime beavit, singulari cum m-
 rum uti matrona. haec pientissima. var-
 dia & tristitiam, prout divina id placuit
 stitudo, omnemque fortune casum aquo-
 cem septimanas morbus aliquis periculo-
 sum sit, laudatissimam hanc feminam le-
 valedudini ejus, & ipsius adeo vite. hosti-
 minem adhibuit. Nobilissimus maritus cu-
 expelleretur, adeoque vir Excellentissimu
 JOHANNES JACOBUS DÖBELIUS
 bis hujus Physicus, Collega & amicus

d suarum fuit par-
 tibusque mores incul-
 tur qui ad Acade-
 dia animosè con-
 mortalia haec, in-
 erorum fuit mater
 examinare, virtu-
 mus, neutiquam
 quaterniones sus-
 ulpati ejus mores,
 mæta ejus per sen-
 im vivum pietatis
 ebat; proximo, &
 ebat, familiae sua
 dies sacros cultui
 mancipavit, in-
 stavit, sed & suos
 sedulo adhortata
 m infucatum sol-
 isposuit. Infortu-
 ffingere solet, prae-
 otime solari. no-
 ribus Deus eam
 lexa est. Cate-
 ana inter gan-
 experta est vicis-
 uit, ita ante de-
 orbito originem
 Qui morbus cum
 us videretur, o-
 morbus mature
 ntissimus DN.
 of. Publ. & ur-
 ndus, ut hostem
 hunc

the scale towards document

180 170 160 150 140 130 120 110 100 90 80 70 60 50 40 30 20 10 0 C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 A6 A7 A8 A9 B9

11 16 17 18 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Image Engineering Scan Reference Chart T2263 Serial No. 032

Patch Reference numbers on UTT